

KOLEKA PUTUMA [ZUID-AFRIKA]

VERTALING: LUDO ABICHT

ZWARTE BLIJDSCHAP

We kregen slaag voor elkaars zonden,
slaag in lettergrepen en met het woord van God.
Vóór het donker betekende op tijd thuis.

De matras van mijn oma
kende de ochtendadem
van elk van mijn
broers en zussen,
neven en nichten
en de kinderen van de buur
bij naam.

Eén enkele matras op de vloer was genoeg voor ons allen.
Boterhammen werden gesmeerd met iRama
en opgerold als worsten;
we aten ze met zwarte rooibos, we vroegen geen kaas.
We waren voldaan.

Mijn neven, nichten en ik zaten rond een grote kom umngqusho,
leder met zijn eigen lepel.
Suikerwater rondde de maaltijd af.
We waren thuis en heel.

Maar
is het niet grappig?

Dat, wanneer ze ons over onze zwarte kindertijd vragen,
onze pijn het enige is wat hen interesseert,
alsof de blije momenten toevallig waren.

Ik schrijf ook liefdesgedichten,
maar

jullie willen alleen maar mijn in protest opengesperde mond zien,
alsof mijn mond een wonde was
met etter en gangreen
als plezier..

VERTALING: ALFRED SCHAFFER

AUTOCHTOON

Mijn moedertaal
steekt als een allergie in mijn keel

Het is alsof ik dood zal gaan als ik haar spreek
Het is alsof ik dood zal gaan als ik dat niet doe

Ik sjouw rond met
Een weekendtas
Een tas vol trucjes
Een overlevingskit
Een koffer vol geboden en verboden

Er is geen plek om mijn geschiedenissen
of mijn ikken in- of uit te pakken

Ik probeer me te verplaatsen
zonder al te veel de aandacht te vestigen
op wat ik niet heb
of wat ik kwijt ben

VERTALING: ALFRED SCHAFFER

WATER

De herinnering aan een dagje naar het strand elke nieuwjaarsdag
deel ik met neven en nichten en de meeste mensen die Zwart zijn opgevoed.

Hoe de ouderen ons verboden te diep te gaan
te giechelen, te spetteren in onze zwarte maillots
en plastic supermarkttasjes om onze nieuwe weaves gewikkeld,
ons verboden om op de golven te rijden
uit angst dat we als een massa van zwartheid zouden worden meegesleurd
om nooit terug te keren,
als afval.

De ouderen verboden ons alsof de zee aan voedselvergiftiging leed.
Ik vraag me vaak af waarom het voelt of ik verdrink, altijd als ik uitkijk over zee,
dit en het gevoel ontzettend klein te zijn.

En ik hoor vaak die grap
over Zwarte mensen die niet kunnen zwemmen
of bang zijn voor water.

We worden bespot
en spotten dikwijls met onszelf
om de manier waarop we onze gezichten afvegen als we uit het water komen.
Vergelijk dat eens met hoe zij het doen, door en door Baywatch,
en wij als ratels, met onze geknakte lichaamshouding.

Maar telkens als onze huid onder water gaat,
is het net alsof de riethalmen zich herinneren dat ze ooit kettingen waren,
en het water, rusteloos, zou willen dat het alle slaven en schepen op de kust kon spugen,
intact, zoals ze aan boord gingen, voeren en zonken.

Door hun tranen is de oceaan nu zout,
daarom branden onze irissen als we het water in duiken.

Iedere
16 december,
24 december,
31 december,
en 1 januari,
traumatiseert onze huid de zee opnieuw.

Ze bespotten ons

omdat we ons niet kunnen overgeven aan iets dat instrumenteel was in een poging ons succesvol uit te moorden.

Voor jullie betekent de oceaan surfen, varen en bruin worden

en al die coole dingen die jullie daar beneden uitspoken in jullie badpakken, duikbrillen op.

Maar wij,

wij zijn hier om gedoopt te worden.

Wij zijn hier om de andere wereld op te roepen.

Wij zijn hier om onszelf te reinigen.

Wij zijn hier om onze levenden met de doden te verbinden.

Ons respect voor het water typeer jij als angst.

De brutaliteit, om ons via het water te handelen en te moorden

en ons dan te bespotten omdat we er bang voor zijn.

De brutaliteit, om over het water te arriveren en ons te overheersen.

Als dit land echt van jullie is,

wek dan de botten van de kolonisators tot leven en gebruik ze als kompas.

Houd dan op om Zwarte lichamen als reisgidsen te gebruiken

of als achtergrond voor jullie authentieke Afrika-ervaring.

Zijn wij het niet zat om voor jullie te dansen?

Om op commando rond te draaien en te zingen?

Zijn wij het niet zat om als een massa van zwartheid samen te drommen

om te boeten domweg omdat we hier zijn?

Om God te smeken ons te redden van een oorlog die we nooit zijn begonnen.

Om te protesteren voor een zaak veroorzaakt door de intolerantie jegens ons bestaan.

Onze handen omhoog zodat we niet worden neergeschoten.

Onze handen omhoog in de kerk om te bidden om bescherming,

en toch worden we neergeschoten, ook daar,

met onze handen omhoog.

Binnenvallen is jullie tweede natuur.

Dus jullie kwamen ons beroven van onze gebedsruimtes.

En ons vermoorden in gevangenissen.

Ook niets nieuws.

Te veel witte mensen hier die doen of ze God zijn.

Te veel witte mensen hier die het werk van God verrichten.

En door die God van hen heb ik een knoop in mijn maag.

Hij en ik hebben altijd al een ingewikkelde relatie gehad.

Deze blauwogige Jezus met zijn blonde haren van mijn zondagschool

liet mijn mensen buigen voor een witte en patriarchale hemel,

buigen voor een Christus, zijn zoon, en 12 discipelen.

Voor hetzelfde geld
waren de discipelen queer,
was de Heilige Drie-eenheid een of andere vreemde, maffe driehoeksverhouding,
en de Heilige Geest een transgender.
Maar jullie kiezen er voor alleen de geschriften te begrijpen die in jullie straatje passen.
Jullie hebben de vrijheid genomen het concept God te koloniseren;
gaven God een gender, een huidskleur,
en een naam in een taal waar onze monden over struikelden.
Blasfemie is slavernij verpakken in het evangelie en het vrijheid noemen.
Blasfemie is moeten zien hoe mijn mensen datzelfde evangelie gebruiken om elkaar tot slaaf te maken.
Sinds de dagen van Elia zijn wij ontworpen om voor witheid te knielen,
en we weten niet eens of de dagen van Elia echt hebben bestaan,
omdat degene die de Bijbel schreef ons genegeerd heeft.
Maar ik zou liever in dat Godloze heilige boek bestaan
dan in de geschiedenisboeken die de waarheid niet vertelden.
Over ons.
Voor ons.
Namens ons.
Als jullie zonodig onze verhalen wilden opschrijven,
hadden jullie dat moeten doen in de taal van onze moeders,
die jullie stom hebben gemaakt met jullie nieuwe taal.

Nooit zullen wij instemmen.
Toch wordt ons gevraagd te dineren met de onderdrukkers
En vergiffenis te serveren.
Hoe,
als de enige ingrediënten die ik heb rouw en razernij zijn?

Nog iemand (die op mij lijkt) is vandaag gestorven.
Nog iemand (die op mij lijkt) werd vandaag vermoord.

Mag dat het gesprek aan tafel zijn
en na afloop kunnen wij deze bittere maaltijd allemaal wegspoelen met geheugenverlies.

En daarna lekker gaan zwemmen.
Gewoon voor de lol.
Gewoon voor de lol.